

„Ivendskoro čhadibe“ (Calicivirus) – Informacie vaš i pacientora

Romani

E ivendskoro čhaniba si infektivno pojrengiri infekcia so kerela ola calicivirus. O nasvalo manuš si-gende tromala te nasvaljarel buteder dženen maškar peste. I karana si so isi ole baro nivelu tari virusi ko khul vi čhadiba vi salde nekobor virusija kamena pe ki te kerdooloo nasvalipa. O nasvalipa pobuter fori avela andaro novembro dži ko aprilo, a majbuter fori tandaro januari dži marto, vi godoleske akharel pe „ivendskoro čhadiba“. O saslariba ačavela tikno imuniteto, vi godolesake si šaipe te nasvaljovel pe nekobor fori ko but tikno vakti.

Astariba

- Maškar o manuša, šerutne trujal vasta.
- Trujal kontaminirime hajbe vi pani..
- Trujal hajbe kolaja so lerela bukji khoni so si ja sine nasvalo.
- Kamel te astarel pe vi taro thana ko pašipa.

Simptomora

O vakti maškar infekcia vi o avgo simptomora si 1-2 dive. O simptomora si či kamlo našukaripa, čhadiba vi/ ja dizinteria vi nekana vi temperatura. O nasvalipa ando vogi kerdo andaro calicivirus sakana nakhela pali duj divesa, numaj o virusi kamela vi te ačhovel ko pojra majbaro vakti.

Te nasvalilen tumen ja dženo andari familia:

- O majberšale manuša so si sakana saste kamela pe te ačoven khere kana ka ovel olen jeka jek simptomora vi kana si šaipe te roden suportu andi klinika, hospitali, vi kana si šajdutne te na roden suportu andi klinika, hospitali vi sigutno suportu sebepi dar te na nasvaljaren javere manušen.
- E nasvale vi okola so dena olen suportu kamela pe te oven samale e vastengere užaripaja. Thoven

o vasta samale vi pobuter fori, kosen olen lilale ja plesutne krpaja.

- O nasvale na tromana te keren buti hajbaja vi te čeren habe vaš i javera.
- Ačoven khere vi našaven pašiba avere manušencar sa džikote si tumen simptomora, sar vi 1-2 divesa pali godu kana ka nakhen o simptomora. Te si šaipe či džan pe hospitalia, kolektivna apartmanija vi jeka jek thana ki te našen buvljariba o nasvalipa.
- Te si tumen pobuter toaletora ande kher, ulaven jek ando kova ka džal salde o nasvalo.
- Pali sasljoviba: Samale užaren o toaleta ando godu so džala sine o nasvalo. Len neve krpe, nangjoven vi len neve sojbaskere čaršafija.

Te sen saste

- Či džan ando vizite pe nasvale manuša andari familija ja amala.
- Te si šaipe či džan ando hospitali, kolektivna apartmaneskere thana kote so dživdinena inficirime manuša.

Tretmano

O nasvalipa korkori pal peste si vaš i dar. Vaš i saste manuša, importantno te pien paj vi pajnalipa ko tikno nivelu pobuter fori vi te dajanel pe.

Ando tikne čhave vi majphure manuša kamela pe te avel dži dehidririba sar kišlo vi čitakatimo, ando kova čhani kamela pe te ovel šajdipe vaš i andrevenakoro tretmano pajnalipaja. Kontaktirinen e medicinakere centroja te gndinena kaj kamela pe tumengje suportu.

>>>

Prevenca

- Sakana thoven o vasta samale anglal hajbe vi palal džajbe ando toaleta.
- Či džan pe pravde hajba (švedijakere astalija) kote buteder vasta avena dži astaria o hajbe.

Aktivitetora save lena pe andi hospitali vi kolektivna apartmaneskere thana

Ka oven čivde korkore andi kamra ulavde toaleta dži kote si tumen simptomora andari diarea vi nekobor divesa palo koto kana ka nakel. Vaš kodo vakti ka den tumen hajbe andi kamra. Thoven e vasta pobter fori vi samale sapunea vi pajneja anglal te han i palal džajbe ando toaleta. Importantno si te ikerel pe uži higiena ko sakodiveskoro nangjoviba vi uraviba uže šeja. Te si tumen manuš andi vizita, kamela pe te kerel sama vaš i užarde vasta angleder vi palal vizita. Ka ovel olengje meklo te vizitkeren salde tumari kamra, numaj na vi o javer kotor andaro hospitali.

Ring 1177 for health care advice in English/Swedish or visit www.1177.se/Halland/other-languages